

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

**Комітет у справах ветеранів, учасників бойових дій,
учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю**

Р І Ш Е Н Н Я

від 17 січня 2018 року

Щодо посилення соціального захисту учасників АТО, в тому числі шляхом утворення Міністерства України у справах ветеранів

Україна не була готова до війни у 2014 році і не готова до наслідків цієї війни сьогодні. В умовах військової агресії держава збудувала нові сучасні Збройні Сили України. Наступним завданням є побудова чіткої державної стратегії подолання короткострокових і довгострокових наслідків військової агресії, важливою частиною якої є дієва система соціального захисту ветеранів війни, зокрема учасників АТО.

За статистичними даними станом на 1 червня 2017 року в Україні зареєстровано: 475,7 тис. учасників бойових дій, з яких 303,2 тис. учасників АТО; 549,9 тис. учасників війни, з яких 1254 учасників АТО; 138,6 тис. інвалідів війни, з яких 5,5 тис. учасників АТО; 211,4 тис. членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, з яких майже 8 тис. з числа членів сімей загиблих учасників АТО.

За станом на 1 січня 2018 року в Україні статус учасника бойових дій отримали вже 324,0 тис. учасників АТО, і їх кількість постійно зростає.

Безпосередньо опікуючись питаннями соціального захисту учасників антитерористичної операції, у співпраці з громадськістю Комітету за 3 останні роки вдалося в основному адаптувати законодавство в частині соціального захисту учасників АТО і членів сімей загиблих таких осіб до реалій військової агресії та її наслідків.

Так, за період VIII скликання Парламентом ухвалено 32 закони з питань соціального захисту учасників АТО та членів сімей загиблих учасників АТО, з яких 12 – ініційовані членами Комітету.

Разом з тим, питанням соціального захисту учасників АТО та членів сімей загиблих учасників АТО одночасно опікуються більше 20 міністерств, відомств, а також органи місцевого самоврядування та місцеві органи виконавчої влади.

Діюча система надання пільг та інших державних гарантій ветеранам створює справжній бюрократичний хаос та перешкоджає своєчасному та повному вирішенню важливих для учасників антитерористичної операції соціальних питань. Особливо складно реалізуються питання, вирішення яких належить до компетенції декількох відомств одночасно.

Як приклад, учасники АТО, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, протягом тривалого часу не могли реалізувати законодавчо надане їм право на отримання статусу інваліда війни через відсутність узгодженої позиції та перекладання відповідальності щодо внесення необхідних змін до постанови Кабінету Міністрів України «Питання медико-соціальної експертизи» від 03.12.2009 року № 1317 між Міністерством соціальної політики України та Міністерством охорони здоров'я України. Відтак, учасники АТО, які отримали інвалідність, фактично були позбавлені можливості реалізувати право на пільги, які передбачені для інвалідів війни.

Для учасників АТО та членів сімей загиблих учасників АТО і надалі залишаються проблемними такі міжвідомчі питання як відсутність єдиної державної інформаційної політики в частині надання пільг та інших державних гарантій, безплатне лікування у відомчих лікувальних закладах, забезпечення житлом тощо.

Тому необхідно випрацювати ефективний механізм реалізації соціального захисту ветеранів війни та членів сімей загиблих ветеранів шляхом створення єдиного центрального органу виконавчої влади, що нести відповідальність за забезпечення формування та ефективну реалізацію державної стратегії соціального захисту ветеранів війни.

Рекомендаціями парламентських слухань на тему "Державні гарантії соціального захисту учасників антитерористичної операції, Революції Гідності та членів їхніх родин: стан і перспективи", схваленими Постановою Верховної Ради України від 9 лютого 2017 року № 1843-VIII, Парламент рекомендував Кабінету Міністрів України опрацювати питання щодо утворення Міністерства України у справах ветеранів.

Обговоренню питання утворення Міністерства України у справах ветеранів був присвячений «круглий стіл», проведений Комітетом 24 травня 2017 року.

Ідею створення такого органу підтримав також Президент України Петро Порошенко.

У вересні 2017 року на погоджувальній раді Верховної Ради голова Фракції Партії "Блок Петра Порошенка" Герасимов А.В. звернувся до Уряду з вимогою якнайшвидше заснувати Міністерство у справах ветеранів.

Проте, Кабінет Міністрів України, підтримуючи зазначену ідею, не вжив жодних заходів щодо утворення Міністерства України у справах ветеранів.

Разом з тим, про ефективність і конструктивність саме такого шляху посилення соціального захисту ветеранів свідчить міжнародний досвід. У США, Канаді, Австралії, Хорватії існують Міністерства у справах ветеранів. У Республіці Корея існує Міністерство у справах патріотів та ветеранів.

Вивчити та проаналізувати досвід цих країн є нашим пріоритетним і нагальним завданням. Адаптувати найкращі практики до українських реалій, вибудувати цілісну систему з одним міністерством на чолі процесу та чіткою персоніфікованою відповідальністю – це в загальних рисах стратегічний план на найближче майбутнє.

Комітет уже зробив перший крок. З метою вивчення системи соціального захисту ветеранів в США та отримання консультативної допомоги для створення відповідного Міністерства в Україні у червні 2017 року члени Комітету разом з ветеранами АТО відвідали Сполучені Штати Америки. Було проведено низку зустрічей в Сенаті, Конгресі і Міністерстві у справах ветеранів США. Представники Міністерства ветеранів США позитивно оцінили українську ініціативу. Підтримку створення в Україні такого міністерства висловили і в офісі Комітету Сенату США із зовнішньої політики.

Присутні на розширеному засіданні Комітету представники понад 30 громадських об'єднань ветеранів підтримали ідею створення Міністерства України у справах ветеранів.

З урахуванням вищезазначеного та проведеного обговорення, Комітет вирішив:

внести від народних депутатів – членів Комітету на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до Кабінету Міністрів України щодо створення Міністерства України у справах ветеранів – центрального органу виконавчої влади для забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері соціального захисту ветеранів війни».

Голова Комітету

О. ТРЕТЬЯКОВ